

VALAMI TÖRTÉNIK TAVASSZAL

Mióta hogy kidőlt fák erdejébe járok
Az Izzás mellé, rám húnnya szemét a szén
Mióta is hogy a tücsök a számba ásott
S hörgőim mélyén ő dalol épp mintha én

Az égbolt súrol mint egy alvó tiszta arca
Könnyű leszek s megint látom csodás időm
Morajló vitorlák közt mintha ő suhanna
S tenyérszi nap forog egy távoli tetőn

Legjámborabb lovak ti vesztek íme körbe
Alszom lábatoknál s közben távol vagyok
Jutok magas vizek csapdosta messzi földre
Amely mint angyalarc a kútban elhagyott

Nem vágyom másra már azt hadd lássam hiába
Megyek pislákoló borús szivem után
Hogy túl a lucernás ezüst terén zihálva
Tág utcáim hogyan sűrög az óceán

Fehérlő hab felett tengeri szél ha átfúj
Érkezik tavaszom, ki kisleány maradt
S a vizen lépdelek tünődve, mint ki rágyújt
Az esti ablakban a nyári ég alatt.

Jules Supervielle

A VILÁG ELSŐ NAPJAI

Egy fa beszél

„Ló, gyere közelebb,
Nézd meg jól a bikát,
Ahogy te, éppen úgy
Használja orrlikát,
Lobogó gyökerekkel
Oly könnyű futnotok,

Ló, gyere közelebb,
Én nem indulhatok.
Árnyam rátok vetem,
De lábam nem mozog.”
Ezt mondja hát a fa,
Ha csöndjéből kiszólhat,
S beszél a búza, s a
Növények is dalolnak,
A fű semmit se szól,
Mindenképp megtapossák,
Jól tudja, erre termett,
Kérődni teheneknek,
Bejárja, kit lenyelnek,
Az állat sűrű gyomrát.
A hangya csak nyüzszög,
Futtában születik,
Születése előtt már
Kevesli perceit.
És mindegyik tekintet
Kérdően röppen el,
És társát tetszetősnek
Látja távol s közel.
És szertefoszlik Isten,
Zavarni nem szeret,
S nem félig végzi el,
Ha egyszer belekezdi:
Magára hagyja művét,
Az emlékezetet.
A jó étvágyu élők
Egyetlen mozdulatban
Lelik fel atyjukat,
Ez farkát húzza be,
Az meg lihegne csak,
Más fülét hegyezi
Vagy viczorog s ugat.
Egy mancsát nyalogatja,
Egy szőrét tépkedi,
S az vékonyát úgy vakarja,
Hogy megfájdul neki,
És amaz, hogy a torkát
Érezze, csak szüköl,
Emez nyálas nagy ajkát
Csak félig húzza föl,
Amott aludni térnek,
Hogy lássák, az milyen,
Itt valaki felébred
S kedvére elpihen.

Őt érzik mindenek,
És ő szól: „Itt vagyok,
Tényleg büszke lehetsz,
Bőröd oltalmat ad,
Hiába járna forró
Szél a nagy ég alatt,
Rászórva egy csipet só –
Nyald meg az orrodát.”

Kun Árpád fordításai

Gábor Miklós

ROSSZKEDVÜNK ÉVE: 1955 (III)

A BUDAPESTI TAVASZ

természetesen nem tetszett Öcsinek és Robinak: – Hazugság! Jól megcsinált hazugság, elejétől a végéig, önkényesen kiszakítja az eseményeket a történelmi folyamatból, nem mutatja be, mi volt a film kezdete előtt, és főleg azt nem, hogy mi jött a „felszabadulás” utáni tíz évben, ezzel azt mondja: látjátok, volt rosszabb is, hát szeressétek, ami most van!

A BUDAPESTI TAVASZ-t befejezni volt a legnehezebb, elkerülni a híradómontázs és az ostoba optimizmus közhelyeit. Félix és Cini kigondolták, hogy az utolsó képbe jön be egy fiatal lány, aki az első szabadon megjelent újságot, a *Szabadságot* árulja, és akinek rikkanci *Szabadság, itt a Szabadság!* kiáltása kellemes kétértelműséggel felderíti majd az utolsó percekét. Erre a kicsiny, de fontos szerepre Saskiát kérték fel, és ő készségesen vállalta, akkoriban buzgott benne a tehetség, mindjárt tovább is építette a szerepét, egész kis drámává kerekítette a film utolsó jelenetét: a rikkancslány meglátja Zoltánt, a film hőseit (vagyis engem), és „Pista, Pista!” kiáltással felé szalad, csak amikor már egymással szemben állnak, egész közel, a lány csak akkor ismeri fel, hogy tévedett, összetévesztette ezt a fiút, ez nem a „Pista”, ez egy idegen, zavar kettejük közt, egy „bocsánat”, még egy pillantás, és már szalad is tovább a lány az ő újságjával: – *Szabadság!* – és Zoltán, aki a film folyamán elvesztette szerelmesét, most először néz körül a megéledő világon: íme, van még élet, vannak még lányok, valami indul... történt is valami, meg nem is.

Rajczy Lajos

csak figyelte csendben Saskia lendületes lényét a műromok és a nyüzsgő statiszták közt ott a gyárudivaron. – Te is megtennéd a kedvéért, hogy az ő filmjében elvállalsz egy ilyen egynapos szerepet? – kérdezte tőlem. – Azért kérdem, mert eszembe jutott, miért nem én vettem őt feleségül?...